

Direktor Agencije za elektronske komunikacije Zoran Sekulić o pravnoj zasnovanosti privremene zabrane Vibera i WhatsApp aplikacija

Spriječena je zloupotreba i neželjena komunikacija

PODGORICA - Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost zabranila je mobilne aplikacije Viber i WhatsApp tokom izbornog dana u trajanju od dva i po sata zbog zaštite od neželjene komunikacije i povrede slobode opredjeljenja. To je Pobjedi saopštio direktor te agencije Zoran Sekulić.

- Tokom izbornog dana veliki broj korisnika sva tri mobilna operatora u Crnoj Gori posredstvom aplikacija Viber i WhatsApp dobio je neželjene poruke sa nepoznatih brojeva u kojima se iznose informacije o navodno kriminalnim aktivnostima određenih učesnika na izborima koje se mogu smatrati političkim marketingom - kazao je u komentaru za Pobjedu direktor Agencije Zoran Sekulić.

Analiza

Sekulić je u pravnoj analizi naveo da se navedena komunikacija ima smatrati nezakonitom po dva osnova:

- Zakon o elektronskim komunikacijama nalaže operatorima da svoje korisnike zaštite od neželjene komunikacije u smislu člana 178 i 179 zakona. Krivičnim zakonikom (KZ) u članu 186 propisano je krivično djelo povreda slobode opredjeljenja pri glasanju - navodi Sekulić. Zakon o elektronskim komunikacijama u članu 178 izričito navodi da je upotreba automatskih govornih uređaja, bez ljudskog posredovanja (pozivni automati), faks aparata ili elektronske pošte, uključujući SMS ili MMS

za pozive prema korisniku, radi direktnog marketinga, dozvoljena samo uz prethodno pribavljenu saglasnost korisnika. - U konkretnom slučaju, veliki broj korisnika primio je poruke bez svoje saglasnosti i bez znanja o kom pošiljaocu se radi, što odnosne poruke čini neželjenim u smislu člana 178 Zakona - objašnjava Sekulić.

Zakon o elektronskim komunikacijama dalje u članu 179 propisuje da je operator dužan da preplatničkim ugovorom obaveže svoje pretplatnike na zabranu slanja neželjenih elektronskih poruka, uključujući SMS ili MMS, u skladu sa članom 178 ovog zakona i stavom 1 i st. 3 do 6 ovog člana, kao i na preduzimanje odgovarajućih mjera radi sprečavanja zloupotreba korisničkog naloga elektronske pošte.

- Dakle, navedenim članom predviđena je obaveza operatora da preduzmu sve potrebne mjere kako bi se spriječile zloupotrebe i neželjena komunikacija - naveo je Sekulić.

U konkretnom slučaju slanjem neželjenih poruka putem aplikacija Viber i WhatsApp tokom izbornog dana ispunjeni su elementi biča krivičnog djela jer su poslate poruke koje spadaju u neželjenu i nezakonitu komunikaciju u smislu člana 178 i 179 Zakona čime je ispunjen element protivpravnosti načina uticanja na izborima.

- Poruke poslate tokom perioda izborne tišine kada je zabranjena svaka vrsta političkog agitovanja i propagande čime je dodatno potvrđen element

protivpravnosti uticaja na birače. Intencija poruka bila je da se odvrate birači da na parlamentarnim izborima glasaju za političke partije koje su označene kao kriminalne u spornim neželjenim porukama - naveo je Sekulić.

Pomagači

U skladu sa navedenim, svako lice koje je znalo za navedene aktivnosti i koje je iste moglo da spriječi ili onemogući na bilo koji način, a to nije učinilo bilo bi izloženo krivičnoj odgovornosti i to kao saizvršilac ili pomagač u izvršenju krivičnog djela iz člana 186 KZ-a.

- Kako je EKIP shodno odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama imao ne samo zakonska ovlaštenja već i obavezu da kao regulator operatorima naloži onemogućavanje servisa kojima se direktno povređuje ne samo Zakon o elektronskim komunikacijama i KZ, već i

Zatvor i novčane kazne

Za kršenje ovih odredaba u članu 195 Zakona o elektronskim komunikacijama propisana je prekršajna odgovornost operatora koja se kažnjava novčano u rasponu od 4.000 eura do 20.000 eura za pravno lice i kaznom od 200 do 2000 eura za odgovorno lice. Krivični zakonik u članu 186 predviđa krivično djelo povreda slobode opredjeljenja pri glasanju kojim je predviđeno da ko silom ili prijetnjom prinudi drugog ili na drugi protivpravan način na njega utiče da na izborima ili na referendumu vrši ili ne vrši pravo glasanja ili da glasa za ili protiv određenog kandidata, izborne liste ili predloga kazniče se novčanom kaznom ili zatvorom do tri godine.

Ustav Crne Gore i drugi izborni propisi i kako je Zakon izričito propisao obavezu operatora da korisnike zaštite od neželjene komunikacije, to smatramo da bi postojao osnov za krivičnu odgovornost direktora EKIP-a i direktora operatora u Crnoj Gori da nijesu preuzeli sve zakonom dozvoljene radnje da spriječe kršenje navedenih propisa u svojstvu saizvršilaca i/ili pomagača u izvršenju krivičnog djela iz člana 186 KZ-a - zaključio je Sekulić.

R.P.

Zoran Sekulić

Komentar

Žal za državnim udarom

Piše: **Miodrag VLAHOVIĆ**

Vijesti o hapšenjima g. Dikića i grupe inostranih državljana su doživjeli kao pokazatelj spremnosti naše države i njenih institucija da, uprkos svih mana, nesavršenosti i grešaka, rade posao za koji su zaduženi. Shvatila je ta momčad da neće biti šale i da otimanje vlasti nije opcija. Zbog svega pomenutog - tvrdnje i ponašanje naše opozicije poslije nedjeljnog glasanja su upravo otužni

Pretpostavimo da je umirovljeni general srpske žandarmerije zaista boravio baš kod nas, u Crnoj Gori, baš za izborni vikend, potpuno nevino i sasvim bezazleno. Takva prezumpcija nevinosti važi, naravno, i za grupu inostranih državljana, za koje čujemo da su mnogi iz Zubinog Potoka, mjesta na sjeveru Kosova.

Pođimo i od dobronamjerne pretpostavke da su svi pomenuti, potpuno suprotno informacijama nadležnih službi i organa države Crne Gore, bez ikakve veze sa „osnovanom sumnjom“ crnogorskog Tužilaštva, zaista došli u našu zemlju da bi u vrijeme izbornog dana prodavali govoda, ili preprodavali krtolu ili da bi se, kako penzionisani general svjedoči u svoju odbranu, zaputili pod Ostrog. Ovo posljednje, pretpostavljamo, i dalje benevolentno - po dobar savjet i zbog bliskosti sa Svevišnjim, a ne zbog logistike i stanovite opskrbe.

Pođimo, dakle, od sumnje, na koju svi imaju pravo, da su crnogorski bezbjednosni, obavještajni, policijski i tužilački organi bili u potpunoj zabludi i neznanju, da su zavedeni i prevareni od strane inostranih ili/ i domaćih izvora i informera.

I - de je tu „državni udar“? U čemu je, dakle, problem koji danas unisono, mada pomalo raštimovalo, ponavljaju prvaci, i dalje želimo da vjerujemo - raznorodne - opozicije u Crnoj Gori?

Uhapšeno je, dakle, dvadesetak inostranih državljana, moguće sasvim neopravdano, „na pravdi Boga“, što bi rekli naši narodi. Pošto nijesu mučeni, niti ponižavani, niti su im uskraćena prava po domaćim zakonima i međunarodnim konvencijama, jedina nedoumica bi, eventualno, mogla biti - de su sada ona govoda što ih pomenusmo kao pretpostavljenu motivaciju posjete te skupine ili de se nalazi taj silni komplicer (tako zovu krtolu u Gornjem Polimlju), koju je ta slučajna družina došla da prodaje u bratskoj Crnoj Gori? (Za Ostrog - znamo de je i pod čijom je kontrolom, nažalost i na našu sramotu i nesreću.) Šalu i nevesele elemente naše zbilje na stranu - opozicija u Crnoj Gori i opozicija Crnoj Gori su danas ujedinjene u besmislenim tvrdnjama i zahtjevima da se izbori priznaju i ne priznaju, da se formira i ne formira vlada,

ili manjinska vlada, ili vlada sa manjinama, ili vlada bez ovih ili onih i - da je u nedjelju, 16. oktobra izvršen državni udar?!

Kao da im smeta što je sve proteklo mirno i bez ijednog težeg problema?! Neki, čak, govore o „stvorenju psihozi“ ... Sasvim je lijepa ta „psihoza“, usudili bi se da primijetimo, što dovodi do mirnih izbora.

Da skratimo priču: pravi problem je na sasvim drugoj strani. Muka je, dakle, u tome što su ražalovani, pa reaktivirani pripadnici zloglasnog Sedmog bataljona, članovi zvanično nenaoružanih uniformisanih formacija Demokratskog fronta i drugi znani i neznani militantni politički sljedbenici anti-NATO koalicije, proveli nedjeljno veče, umjesto u još jednom uzaludnom jurišu na crnogorsku Skupštinu i u lomu i sukobu koji on podrazumijeva - u društvu porodice i prijatelja. Zar to nije jedna dobra činjenica?

Jer, nijesu ovi domaći polaznici Malaparteovog kursa o tehničarima državnog udara baš toliko naivni.

Vijesti o hapšenjima g. Dikića i grupe inostranih državljana su sigurno doživjeli kao pokazatelj spremnosti naše države i njenih institucija da, uprkos svih mana, nesavršenosti i grešaka, rade posao za koji su zaduženi. Shvatila je ta momčad da neće biti šale i da otimanje vlasti nije opcija. Zato je nedjeljno veče ispred Skupštine bilo idilično.

Zbog svega pomenutog - tvrdnje i ponašanje naše opozicije poslije nedjeljnog glasanja su upravo otužni. Svi su oni, izuzev gospode iz „Ključica“, postigli rezultat za respekt i prema tome bi, da je pameti i sreće, trebalo i da se ponašaju.

Nema međunarodne instance, uključujući Moskvu i Beograd, koja će podržati njihove kontradiktorne zahtjeve za poništavanjem izbora koje su sami prethodno, a i naknadno, priznali. Za rabote koje sada predlažu i zagovaraju je odavno prošao momenat i tu, na našu zajedničku sreću i zadovoljstvo, nema promjene mimo izbora i bez glasačkih kutija.

Njihovi dalji potezi će govoriti mnogo o njihovim demokratskim i intelektualnim kapacitetima, a sasvim marginalno i zanemarljivo o spremnosti naše Crne Gore da nastavi svoje atlantsko i evropsko putovanje.

Član DIK-a Vlado Dedović negirao optužbe da je njegov glas bio presudan za priznavanje izbora

Odlučio u skladu sa zakonom i na osnovu izvještaja OIK-a

PODGORICA - Odluku da podrži preliminarne rezultate izbora član Državne izborne komisije Vlado Dedović donio je na osnovu izvještaja i zapisnika opštinskih izbornih komisija, a na osnovu zakonom propisane procedure.

Ovim je Dedović, na jučerašnjoj pres konferenciji, odgovorio na optužbe dijela opozicije da je njegov glas na sjednici DIK-a bio presudan za priznavanje rezultata izbora.

Naveo je da prilikom odlučivanja nije bio vezan ničijim partijskim ili partikularnim interesima, te pojasnio i kako DIK nije odlučivao o regularnosti izbora, već broju glasova koju je svaka pojedinačna lista dobila, kao i o broju mandata koje će imati u sljedećem sazivu parlamenta.

Vlado Dedović

- Za izvještaj o privremenim rezultatima izbora odlučio sam da glasam na osnovu izvještaja o rezultatima glasanja po opštinama i zapisnika OIK-a u kojima sjede članovi i predstavnici svih političkih partija. Činjenica je da svi ti izvještaji sadrže nesumnjive informacije o broju glasova koje su pojedine partije

stekle na izborima i o tome je DIK u utorak odlučivao. Vlado Dedović nije odlučivao o regularnosti izbornog procesa, Vlado Dedović je dao pozitivan stav na prebrojane glasove OIK-a - pojasnio je on.

Precizirao je i da u zapisnicima OIK-a sa 1.206 biračkih mjesta u Crnoj Gori postoje primjedbe na proceduru brojanja glasova za samo tri biračka mjesta.

- To su biračka mjesta broj 11 i 12 u opštini Andrijevica i biračko mjesto 12 na Cetinju - rekao je Dedović.

Izvještaj za Nikšić sadržao je, kako je dodao Dedović, primjedbe i prigovore članova OIK koji se tiču postupka glasanja na 11 biračkih mjesta, ali se nijedan prigovor nije odnosio na utvrđene rezultate izbora i proceduru brojanja glasova u

toj opštini.

- Na bazi tih podataka je Vlado Dedović u utorak glasao za privremene rezultate i raspodjelu mandata u Skupštini. Vlado Dedović nije bio vezan ničijim partijskim niti partikularnim interesom. Vlado Dedović je štiti zakonom propisanu proceduru na osnovu koje je DIK trebao da utvrdi privremene rezultate izbora - naglasio je on. Dedović je, takođe, negirao navode da je njegov glas, kao predstavnika civilnog sektora u DIK-u, bio presudan da se utvrdi privremeni rezultati izbora.

- Ta odluka bila je uslovljena odlukama koju su članovi izborne administracije na nižim nivoima utvrdili kao nesumnjive, a ja ih u zakonitoj proceduri verifikovao - naveo je Dedović.

ĐČ.